
Kontrollskrivning 5, fredagen 13 augusti. Envariabel Analys

Varje uppgift bedöms med maximalt 3 poäng. Skriv på detta blad.

---

1. Bestäm Taylorpolynomet av grad 2 kring $x_0 = 3$, till $x\sqrt{x+1}$.
2. Beräkna, t ex med hjälp av Maclaurinutveckling, gränsvärdet

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - \cos x - \sin x}{x^2}$$

3. Använd Maclaurinpolynomet av grad 2 till $g(x) = \exp^x$ för att beräkna ett närmevärde till $\sqrt{e}$ ($= g(1/2)$). Visa att närmevärdet har ett fel som till absolutbeloppet är mindre än 0.1

Namn och personnummer.

 FACIT till Kontrollskrivning 5, fredagen 13 augusti. Envariabel Analys

---

Uppgift 1. Vi Taylorutvecklar $\sqrt{x+1}$ av grad 1, omkring $x = 3$:

$$f(x) = \sqrt{x+1}, \quad f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x+1}}.$$

Taylorpolynomet blir $f(x) = 2 + \frac{1}{4}(x-3) + O(2)$. Funktionen $g(x) = x$ utvecklad omkring $x = 3$ är $3 + 1 \cdot (x-3)$. Taylorpolynomet till $x\sqrt{x+1}$ omkring punkten $x = 3$ torde då bli

$$\begin{aligned} & (3 + (x-3))(2 + \frac{1}{4}(x-3) + O(2)) \\ &= 6 + \frac{3}{4}(x-3) + 2(x-3) + \frac{1}{4}(x-3)^2 + O(2) \\ &= 6 + \frac{11}{4}(x-3) + \frac{1}{4}(x-3)^2 + O(2). \end{aligned}$$

Uppgift 2. V innsätter MacLauringpolynomen i det sökta uttrycket och får att nämnaren blir

$$\sum_{n \geq 0} \frac{x^n}{n!} - \sum_{n \geq 0} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!} - \sum_{n \geq 0} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}.$$

Summerad upp ser detta ut som

$$2 \cdot \frac{x^2}{2!} + 2 \cdot \frac{x^3}{3!} + 2 \cdot \frac{x^6}{6!} + 2 \cdot \frac{x^7}{7!} + \dots$$

Det följer nu att den sökta gränsen blir 1.

Uppgift 3. MacLaurinpolynomet av grad två till $g(x) = \exp(x)$ är $1 + x + \frac{1}{2}x^2$. Ett närmevärde till $\sqrt{\exp}$ blir

$$\exp\left(\frac{1}{2}\right) = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \frac{1}{4} = \frac{13}{8}.$$

Felet i närmevärdet är $\frac{1}{3!}\left(\frac{1}{2}\right)^3 + \frac{1}{4!}\left(\frac{1}{2}\right)^4 + \dots$. Vi vill estimerar detta fel. Vi har

$$\begin{aligned} & \frac{1}{3!}\left(\frac{1}{2}\right)^3 + \frac{1}{4!}\left(\frac{1}{2}\right)^4 \\ &= \left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(\frac{1}{3!} + \frac{1}{4!}\left(\frac{1}{2}\right) + \frac{1}{5!}\left(\frac{1}{2}\right)^2 + \dots\right) \\ &\leq \left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(\frac{1}{3!} + \frac{1}{4!} + \frac{1}{5!} + \dots\right) \\ &= \left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(-\frac{5}{2} + 1 + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3!} + \frac{1}{4!} + \frac{1}{5!} + \dots\right) \\ &= \left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(-\frac{5}{2} + \exp(0)\right) \\ &\leq \frac{1}{8} \left(3 - \frac{5}{2}\right) = \frac{1}{8} \left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{16} < \frac{1}{10}. \end{aligned}$$